

htxvmlch.518.pl

Charter Bill en
est le maître

Juszyński Hieron.

ASKETOMORIA

W

SZEŚCIU PIEŚNIACH.

J. Juszyński

XVIII, A. 519

<http://rcin.org.pl>

PIEŚŃ PIERWSZA

12

WARSZAWA 1914

PIEŚŃ PIERWSZA.

Boże Parnasu! wy Cory pamięci!

Dziwięciorakim wydane pomiotem,

Wasz oddech skoro człowieka poświęci

Wzbiia się zaraz Pegazowym lotem

Na owo miejsce gdzie się Termes kręci

Troistym w górach cofając się zwrotem

A gdy Thesalle krzyształami zmuszcze

Świętych głów stroie wyrastają bluszcze.

Pozwolicie wielkie Panie Helikonu
 Połknąć kropelkę Kastałskiej krynicy,
 Wśród silnych modlitw niskiego pokłonu
 Do Piereyńskiej przychodzę Stolicy
 Oto już idę do Bożego Tronu,
 I tłukę czołem prog waszey Świątnicy.
 Wy mnie natchniycie a ja wasze tchnienie
 Uczuwszy w sobie takie zacząę pienie.

I tak zacząwszy mogłbym kończyć dali,
 Kiedybym Bogów opowiadał sprawy
 Lub Bohatyrów co światem władali,
 Idąc rozlicznym gościńcem do sławy,
 Tak niech ci piszą co dzieie zmyślali
 Chcąc dać nauki światu, lub zabawy
 Lecz prawdą niechay rzetelnie się pisze
 I ja rzetelnie głoszę sprawy Mnisze.

Nadszedł też przecie ow dzień pożądany
 Kiedy się miała zacząć Seymu rada,
 Zgromadziły się przewielebne Stany,
 Wszystko co tylko ie, piie, i władza.
 Opaty, Xienie, Matki, Gwardyany,
 Wszystko to w krzesłach Senatorfkich siada,
 Reszta o pierwszość by sporu nie wiedli
 Mnichy, z Mniszkami, w pomieszaniu siedli.

Aby zaś rzeczy porządnie się działy
 Naypierwey tedy rugi nakazano,
 Panny Prezentki ustąpić musiały,
 Nawet podźciwe Charytki wygnano.
 Zgodnemi głosy stany powtarzały,
 Iż sprawiedliwie miejsca im nie dano,
 Choć mają cnoty co świętymi robia,
 Lecz tych nie mają które Mnichów zdoabia.

To gdy się stało znowu trudność nowa,
 Kto tym obradom naczelnikiem będzie?
 Zgadza się na to większa zdań połowa
 Iże pleć żeńska ten urząd posiędzie,
 Dowodził nayprzod Przeor z Jędrzejowa
 Ze Ołobocka w naygodniejszych rzędzie,
 Lecz Ołobocką gdy skromność uięła,
 Za Sandomirską tak mowić zaczęła:

„Ogólnie powiem niechcąc rzeczy drobić
 „Ze wszystkie wzięła dary przyrodzenia
 „Umie się rośmiać, słodkie oczy zrobić,
 „Zna wszystkie tony ludzkiego westchnienia,
 „A gdyby chciała wdziękami się zdobić
 „I w Przewielebnych byłyby zachcenia,
 „A z tego, Xieni Sandomirska względu,
 „Marszałkowskiego warta jest urzędu.

9

„**T**o przymowienie że obraża stany,
„ Xieni z Zwierzyńca ozwać się raczyła
„ Od kogo iey to prym piękności dany,
„ Gdzie to wzrok słodki robić się uczyła,
„ A to nie srogiz warte jest nagany,
„ Ze się wśród pięknych, piękną zwać ważyła,
„ Ten urząd proszę oddać Humbelinie,
„ Bo ledwie że już cudami nie słyne.

„**J**ako (krzyknęła Marta pełna złości)
„ Ten urząd ma się dostać Humbelinie?
„ Mogą być większe niesprawiedliwości,
„ Jak gdy mnie wartą ta godność pominie,
„ Ani też zgrzeszę przeciwko skromności,
„ Gdy powiem, dosyć moja cnota słyne,
„ Dosyć mam zasług, zginąć raczey wolę,
„ A na obydwie nigdy nie pozwolę.

„Pokiż ozwie się zapalczywa Ewa,
 „ Ta Siostra Marta rozkazywać będzie?
 „ Patrźcie iak sprosny zwyczaj pycha miewa,
 „ Ze siebie kładzie w naygodnieyszych rzędzie,
 „ Oto ta która cnotą się odziewa
 „ Ten urząd niechay Barbara posiędzie,
 „ Bo Humbelina choć mądra, pobożna,
 „ Lecz w rozmownicy nie bardzo ostrożna.

Jako z pod dachu wyruszone osy
 Brzęczą niezmiernie i białą żądłami,
 Nabrzmiałe gęby, i opuchłe nosy
 Zawsze ich gniewu będą dowodami,
 Tak i tu liczne gdy powstaia giosy,
 Wszczyna się walka pomiędzy Siostrami,
 Gdy każda strona strasznie się zaiadła,
 Siostra Brygida w zachwycenie wpadła.

A Kiedy wpadła niechże tak zofianie,
 My iść możemy do naszej powieści,
 Czyż to już mądrym nie ma być kazanie
 Gdy się w nim Bayka Ezopa umieści,
 Wszak to powszechnie przyjęte mniemanie,
 Ze różność chociaż nie uczy, lecz pieści,
 Ezop białym, a Bada Doktorem,
 Tak i ja trzymam z Oycem Promotorem.

Tym zachwyceniem tak się pomieszali,
 Ze już zaczęto myśleć o ugodzie,
 Oycę Rafała nawet zatrzymali,
 Bo się już chciał iść protestować w Grodzie,
 Gdy wszyscy swoje miejsca zasiadali,
 W tym Oyciec Bernard stojąc na odwodzie,
 Bernard co trząsał Cyfstersów Zakonem,
 Mądrym, bo grubym odezwał się tonem.

„ **P**okiż te będą hałasy i swary,
 „ Burze, rozruchy, wrzawy, niepokoje,
 „ Nie oczewiścież łaski Bożey dary
 „ Którą modlitwy pozyskały moje,
 „ Czekaćcie w duchu nadziei i wiary
 „ Weszła Brygida w Niebieskie podwoje,
 „ Zapewne że tam niezgorzey się sprawi,
 „ Czekaćcie rychło, i co nam objawi.

„ **L**ecz na co czekać wrzeszczy Anastazy,
 „ Czyliż nie mamy objawienia Jana,
 „ Czyż to Brygida jest Panną bez zmazy,
 „ Wszystkim tu łaska i moc równie dana,
 „ A to nie będzież bez stanów urazy,
 „ Ze czynność Seymu jest zatamowana,
 „ Jeżeli Brygida ma Ducha Bożego,
 „ Oycze Bernardzie i nam też niczego.

Projekt Bernarda wielki i uczony,

Zawołał Marek od Głuchey Niedzieli:

„ Moim dodatkiem będzie poprawiony,

„ Deputowanych byście wysłać chcieli,

„ Czy duch Brygidy szczerze zachwycony

„ Aby roztrząsać dokładnie umieli,

„ A nam przynieśli pewność z doświadczenia,

„ Czy radzić, czyli czekać Obiawienia.

Znowu spor zwawy izba w zamieszaniu,

Jedni projektu Bernarda wołaią,

I Anastazy dobry w innych zdaniu,

Lecz silnie Marka dodatek wspieraią,

Stało na tym, iż w turnowaniu,

Za Markiem większość kresek ogłaszaia

Kontente Siostry że przecie wygrały,

Bo za dodatkiem zawsze obstawaią.

Jdą poważnym Delegaci krokiem,
 Siostra z Braciszkiem w poświęconey siorze,
 A że kto idzie około mnie bokiem,
 To wspancznych mniemań uczynić nie może,
 Owszem w ogrodzie najmiłszym widokiem
 Gdy się mięszają z Narcyfsami roże,
 I to zakony niechay nie obchodzi,
 Iże ich układ powszechności szkodzi.

A prawdę mówiąc to i patrzeć miło,
 Kiedy to w pięknym dobrani orszaku,
 Idą sprawować nieśmiertelne dziło,
 A wszyscy święci, i mądry bez braku,
 Ktożby nie pragnął gdyby się godziło
 Bydź w tak wielkiego dostojenstwa znaku,
 Idą, w tym Przeor stanąwszy na drodze,
 Wroćcie się krzyczy zmordowany srodze.

Straszna ciekawość co też będzie prawil,
Jakoż to nowe musi bydź zdarzenie,
Siadł, kichnął, mrugnął, kaptura poprawił,
I niby groźne rzuciwszy spojrzeńie,
To co widziała Brygida objawił,
„ to wyraźne macie upomnienie,
„ Ze Marszałkowy dostoyność wysoka,
„ Winnie należy Xieni z Ołoboka.

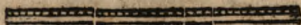
PIESN

PIEŚŃ DRUGA.

B

LIBRARY OF THE
POLISH ACADEMY OF SCIENCES

PIEŚŃ DRUGA:

Boday to przecie w zachwyceniu bywać,
I choć na chwilę do Nieba się dostać,
Można się dziwnym rzeczom przypatrywać,
Można wewnętrzną widzieć ludzi postać,
Ani się kłamcom nie dać oszukiwać,
Co ja zapewne musiałbym tam zostać,
A chcąc mnie wygnąć trzeba użyć pracy,
Tak mądrze mówił Oyciec Bonifacy.

B a

Ja zaś rzekł Jacek gdybym wszedł w Niebiosy,
 Smiałbym się widząc wszystkie głupstwa ludzi,
 Słyszałbym różnie modlących się głosy,
 Ten pragnie złota; ow się skarbem nudzi,
 Ten błogosławi, ow przeklina losy,
 Ja zaś którego już nic nie utrudzi,
 Powinno Panu odśpiewawszy pienie,
 Mogłbym się nazwać szczęśliwe stworzenie.

Takie rozmowy święte i uczone;
 Przerywa Raymund dając znać że dzwonią;
 Biegają natychmiast tłumy niezliczone,
 Siostry z hałasem, a Oycowie z bronią;
 W tym stany strasznym przypadkiem strwożone,
 I coż się stało? na co te łyzy ronia?
 Ach Xieni Buska pewnie w mdłościach zginie;
 Jeśli ją Urząd Marszałkowy minie.

Już to daremnie nieszczęść unikamy,
 Kiedy jest takie urządzenie Boże,
 Kraty warowne, i miedziane bramy,
 Zaiadłe kóndle nie ospałe stroże,
 Tysiące ryglów, bite z cegieł tamy,
 To wszystko: czyliż zasłonić nas może,
 Nigdy; pomimo niezłomne zawady,
 Wnidzle nieszczęście truiąc swemi iady.

Dożnały tego Przewielebne stany,
 Nowy traf całą szczęśliwość wywrocil,
 Jak stara Panna gdy ją obiecany
 Młody kochanek w dzień ślubu porzucił,
 Gorzkimi łzami skrapia serca rany,
 Tak Xieni Buska, wyrok ją zasmucil,
 Mdleie, upada, gdy zbladła jak chuła,
 Wpadł mądry Norbert i tak otwarł usta.

„Ach! przebóg! biada! Ktoż świętej osobie,
 „ Ktoż krzywdę zrobił tak cnotliwej Pannie?
 „ Nie płacz, masz przykład w nieszczęśliwym Jobie,
 „ Masz przykład mężstwa w podziwiewy Zuzannie,
 „ Te Izy za grzechy przydadzą się tobie,
 „ Bo się w nich dusza kąpie iako w wannie.
 Umilkł i wyszedł w pośrzodek Klasztoru,
 Dając znać wszystkim, że Siostra chora.

„ Nie tak Hamburgskie prędko idą wieści,
 „ Ktòremi się lud cieszy albo trwoży,
 „ Jako ten odgłos bo Klasztor niewieści
 „ Nie umie nowin, ieżli nie pomnoży,
 „ Zaledwie zbiegłe Siostry cęła mieści,
 „ Ta życie z twarzy, ta śmierć z ręku wroży,
 „ Ta mowi kona, tamta: już skonała,
 „ W tym się Mistrzyni stara odezwała,

Siostry a gdzież też podziałyście głowy,
 Gdy żadna poznać nie może uroku,
 Wosku z Paschału, wody Trzech Krolowy,
 To do prawego niech przyłoży boku,
 Niech piie mleko lecz od czarney krowy,
 Niech dziewięć razy naklnie ziemu oku,
 Niech iey koszulę przewrocą na nice,
 Tak urzeczone leczą Zakonnice,

Rzekła! stało się: wstaie Xieni zdrowa,
 Zdrowa! a to co? bo nie chorowała,
 Fraszka Galeny, Hipokratka nowa,
 Warta by w Padwie Medykę dawała,
 Lecz że to był cud, większa Siostr połowa
 Przyznaie, gdyż to Panna w Bogu cała,
 Raz na dzień wódkę, dwakroć piie kawę,
 Z piefskiem i kotkiem ma świętą zabawę.

Skoro noc twarda dobrze ziemię zrosi,
 A utrudzone zaczną spać stworzenia,
 Spi mąż przy żonie, kmostr na łonie kmosi,
 I kochankowie korzyſtaią z cienia,
 Bo ieden zyskał, drugi ieszcze prosi,
 Wszystko ucichło, a w poſród milczenia,
 Ci którzy gwałcą nocy przywileie,
 Nie ſpią Uczeni, sowy, i złodzieie.

Podobna cichość i tam panowała,
 Bo wszyscy byli w wielkim zadziwieniu,
 Widząc iak straszna odmiana się ſtała,
 W cudownym Panny Xieni uzdrowieniu,
 Choć mądrych rzesza przecię ogłupiała,
 Trwałac dość długo w tęgim odurzeniu,
 Prawdę zaś mówiąc: na rzeczy cudowne,
 Muszą oniemić i uſta wymowne.

Lecz nie oniemiał Remigi sążnifty,
 I ryknął głośno, teraz niech przychodzą,
 Sprosne Woltery, Rufse, Jansenifty,
 Ze cudów niemasz, niechże mi dowodzą,
 Poydę, ogłoszę ten cud oczywisty,
 Będę woiował, chyba że się zgodzą,
 Lecz nie, muszę iść walczyć z mocnym duchem,
 Nayprzed dowodem, a wreszcie obuchem.

Tu znowu iako dzieci przywiązane,
 Kiedy ich mili rzucają rodzice,
 Trudno utulić, pocieszyć splakane,
 Tak za Remigim wszystkie Zakonnice,
 A gdy ich proźby nie były słuchane,
 Odważną Siostra czyni obietnice,
 I zaraz został wzięczen wielkiej łaski,
 Oyciec Remigi sążnifty a płaski.

Ucichły burze, Zefiry już wieią,
 Wszystko na miejsca powraca się swoje,
 Każdy się cieszy pomyślną nadzieią,
 Uwielbia pokoy, a przeklina boie,
 Siadaią wreszcie za dawną koleią,
 A gdy w ul weszły przewielebne rofe,
 Zbliża się Xieni do radnego krzesła,
 Ażeby łaskę z Urzędu podniosła.

Xieni nad którą Gaudenty pracował,
 Ażeby w czasie mogła matką zostać,
 Szczęśliwey pracy Zakon mu wieszował,
 Gdy wyjrzał w ciele Serafina postać,
 Jey sposób życia tak siostry budował,
 Iże iey Xięstwo musiało się dostać,
 I warta taka Xieni panowania,
 Choć nie pozwala, ale nie zabrania.

Taka to Xieni gdy siadła na Tronie,
 Grymas lecz święty uczynić raczyła,
 Uiąwszy łaskę w przewielebne dłonie,
 Z Tronu na niskość wspaniale patrzyła,
 Niezmierna radość w seymuiących gronie,
 I że ją Niebios rada naznaczyła,
 A gdy ją sława zupełnie rozděła,
 Schyliwszy głowę tak mowić zaczęła.

„**C**ótki Syonu, Roszczki Libanowe,
 „ Wy, żywe studnie, wy Konchy rodzące,
 „ Tarcze, Swieczniki, Jutrzenki wschodowe,
 „ Morza Storaxy, Bursztyny dające,
 „ Zyzne oliwy, wonie liliowe,
 „ Wy ziemie, miodem i mlekiem płynące,
 „ Czyste szmaragdy, głośne cnotą dzwonki,
 „ Wy woiujące piekło Amazonki.

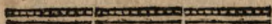
„Lecz na coż światła Olimpu rachować,
 „Zaspy Arabkie pod ciepłą Torrydą,
 „Na co Scyll Charybd przepaści gruntować,
 „Atomy świata prędkiej w komput wnida,
 „Na co liść drzewa próżnie rejestrować,
 „I choćbym była Palladą, Temidą,
 „Tobym wolała krople liczyć w morzu,
 „Niż twoje cnoty Święty Konsyftorzu.

Nikt nie uwierzy co to kosztowało;
 Wykształtowanie tak rozumney mowy,
 Czterech Lektorów nad nią pracowało,
 Sześciu Przeorów a nie lada głowy,
 Sechł muzg, wszystko się firasznie mordowało,
 Bo, zanim przyśli do dzieła połowy,
 Wyszło dwie beczki, a głowy zagrzane
 Skończyły przecie dzieło pożądane.

PIEŚŃ TRZECIA.

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF TORONTO

PIEŚŃ TRZECIA.

A ja powiadam że to głupie zdania,
Twierdzić że Wino nie robi mowcami,
Na co gdzieindziej szukać przekonania,
Dzisiejsza mowa z tylu pięknościami,
Słusznie zawstydzi takowe mniemania,
Ja zaś rozumiem z Anakreontami,
I co potwierdza praktyk miliony,
Ze wino z niemych robi Cycerony.

Niechże darują Mędrce znakomite, (*)

Którzy pisali dzieła o wymowie,

Uydrę ich czoła wieńcami okryte,

Za pracą co się doskonałą zowie,

Uydrę posągów ich pamięci ryte,

Lecz powiem iakie zdanie w mojej głowie,

Oto nie czucie z myślami żywemi,

Lecz wino robi ludzi wymownemi,

Tak trzymał Łukasz od wielkiej soboty,

Kiedy nad mową siedział trzy tygodnie,

Miał głos i gesta. Rhetora przymioty,

Mógł Marszałkowy odpowiedzieć godnie,

Jednak siadywał w nocy do roboty,

Wypalił świece, lampy i pochodnie;

A skoro wypił półtora antała,

Taka odpowiedź usłyszeć się dała.

(*) Rozumieją się tu Uczeni ludzie. J. P. Franciszek Karpiński, X. Golański, X. Piramowicz,

„Zginęła Troja obronna wspaniała,
 „ I Kamień nawet nie został z Pergama,
 „ Ta Troja, która sam czas przeżyć miała,
 „ Dzieło Dardanów a chluba Pryama,
 „ Tych strasznych nieszczęść przyczyną się stała,
 „ Helena owa urodziwa Dama,
 „ Tak, że gdzie słała z Menelaem łożo,
 „ Tam Fauny skaczą, Ceres sieie zboże.

„Lecz ile szkody Helena zrobiła,
 „ Tyle pożytku z ciebie Pani Święta,
 „ Ja niewiem czy cię Kafsandra zrodziła,
 „ Czyliś Judyty odwagą przeięta,
 „ Minerwa czyli Pallas cię uczyła,
 „ Zawsze twa wielkość będzie niepoięta,
 „ Pozwol że wszedłszy w twych cnot Wirydarze,
 „ Urwę kwiateczek Światu pokażę.

C

„Niech się z Cyftersu chełpią Burgundowie,
 „ Albo Norbertem Magdeburgskie prawa,
 „ Oto nie długo cały świat się dowie,
 „ Ze Ofobocka z niemi równo stawa,
 „ Fraszka są Krolów, Seymów Marszałkowie,
 „ Nasza nam szczęście i obronę dawa,
 „ Wiekuy, ia kończę zostawiając światu
 „ Na dziw, moc, świetność twego Maiestatu.

I to się działo w pierwszym posiedzeniu,
 Ale na drugie gdy się zgromadzili,
 Widać już było wszystko w porożnieniu,
 Na dwie się bowiem partye dzieliłi,
 Ci nos Longina mieli w uwielbieniu,
 Owi zaś oczy Jacynta chwalili,
 Partyi oczu Mnichy się trzymały,
 Mniszki za nosem żywo obstawiały.

Prawdy niech pozor nigdy nie zasłania,
 Cnoty się głosić nie godzi w uboczy,
 Miły jest obłok kiedy słońce zgania,
 A w swojej farbie niebo się zamroczy,
 Przyjemny Xiężyc śliczne gwiazd migania,
 Wszystko to mało, Hyacyntha oczy,
 Zródło rokoszy, piękności igrzysko,
 Gromada pieaszczot, a wdzięków siedlisko.

Ow to Hyacinth grzeczny urodziwy,
 Jak Panna młoda zawsze wymuskany,
 Skory w pytaniach, w odpowiedziach żywy,
 Gdzie się pojawił, wszędy ucackany,
 To wszystko prawda; lecz zarzut fałszywy,
 Który mu w pewnym (*) piśmie był zadany,
 Jakoby gdy po kurytarzach płynął,
 Zefir igrając, kaptur mu zawinął.

C₂

(*) *Monachomachii Piesni II. Strofic XXXV.*

Znowu wrzask, rozruch w izbie nie słychany,

Gdy krzyknął Przeor od Ciemney Doliny (*)

„Coż się to dzieje Przewielebne stany,

„Już do ostatniej świat idzie ruiny,

„Czego już czekać, po naszej przegrany,

„Zginiemy wiecznie a to z własney winy,

„Nie, nie pozwolę, to przeciw naturze,

„Męska pieć starsza my zawsze na gurze.

Jak lew kiedy go śmiertelnie postrzelą,

Ryczy Gaudenty i tłucze pięściami,

„Czyliście wy to Przewodnią Niedzielą,

„Zebyście miały przewodzić nad nami,

„Do was należy siedzieć pod kądzielą,

„Nie dysputować z wielkimi mędrkami,

„A ja tu zaraz tę niesforność zgubię,

„Jak tylko jedną i drugą wyczubię.

(*) Są dwa Klasztory Cystersów w Polsce: Vallis Angelicæ Niewieści, Vallis Umbrosæ Męski.

Ogniem nie wodą chciał gasić pożary,
 Oyciec Gaudenty srodze zapalony,
 Ta jego Mowa powiększyła swary,
 A to tak bardzo: iż Seym rozdzielony,
 Już się miał rozeyść; w tym Pafucy stary,
 Za Spowiednika Mniszkomznaczony,
 Pogroził mówiąc: zuchwałę Stworzenia,
 Wiedźcie że sprzecznym nie dam rozgrzeszenia,

Lecz prożne proźby, daremne błagania,
 Mniszki iak skała co się z wiatrow śmieie,
 Zgodnemi głosy pragną turnowania,
 Partya oczu miesza się i chwieie,
 Idzie więc turnus mimo obftawania,
 W tym równość kresek: wątpliwe nadzieie,
 Tym Marszałkowa rozwiązała głosem,
 Oto drwię z oczu, a jestem za nosem!

O ty którego Muza nie zrownanie
 Spiewała Mnichow Bohatyrskie dzieła.
 Ciebie tu trzeba na opowiadanie,
 Jak straszna wrzawa w izbie się zaczęła,
 Przyszło do tego iże uszturkanie
 Od Gaudentego Marszałkowa wzięła,
 A gdy się co raz większy hałas wszczyna,
 Wszyscy wychodzą, procz Oyca Longina.

O kropny upior ta poczwara blada,
 Smutek, co ludziom człowieczeństwo bierze,
 Zawsze gwałtownie do serca się wkrada,
 A struwszy wewnątrz wyda się na cerze,
 Za równo Królem iak i Chłopkiem włada,
 To pełne trucizn iadowitych zwierze,
 Ten to więc smutek co męźnych woiował,
 Siabiuchne serca w moment opanował.

W takim to smutku byłyby zgubione,

Lecz Marszałkowa mądry głos zabrała:

„Coż wy sieroty bez Oyców, strapione

„ Możecie czynić? iabym doradzała

„ Aby urodą, wiekiem zalecone,

„ Poszły ich błagać to nadzieia cała,

„ Idźcie a robcie byśmy nie zginęły.

Poszły i w moment u Oyców stanęły.

Brunetki były ale iędrney cery,

Co Przewielebni uważać raczyli,

Bo kiedy klejnot wezmą Jubilery,

Rzadko by w cenie powinney chybill,

Już nie pogromcy, iuż nie Bohatery,

Lecz zwyciężeni ucha nakłonili,

Zasiadły w kole, Klara po westhnieniu,

Mowić zaczęła w wielkim przymileniu.

„ O Braciszkowie, Siostrzyczki przychodzą,
 „ Siebie wam samych niosąc na ofiarę,
 „ Jedni nas Oyce, iedne Matki rodzą,
 „ Wszakże przez względy na miłość i wiarę,
 „ Kłutliwe nawet Malżeństwa się godzą,
 „ A ieżliśmy iuż zasłużyły karę,
 „ Niech raczą Święci grzeszne ciało chłostać,
 „ Abyśmy mogły w oczyszczeniu zostać.

„ Lecz pamiętaycie żeśmy was kochały,
 „ Jakoż są tego świadectwa i znaki,
 „ Wszak wam te ręce pierniczki dawały,
 „ A po pierniczkach, i inne przysmaki,
 „ Zapomniałyście cośmy wycierpiały,
 „ Chowaiąc do was należące szpaki,
 „ Toż można cierpieć od swych przyjacieli.
 „ W tym się przytomni wszyscy rozbeczeli.

PIEŚŃ CZWARTA.

PIEŚŃ CZWARTA.

Dwoch nam też Mędrcom wspominają dzieje,

Obydwo sposób myślenia iedyny.

Demokryt zawsze z wszystkiego się śmieie,

Heraklit płaczu znajduie przyczyny,

Lecz widząc ludzkie rozpacze, nadzieie,

Zamysły, rządy, skryte, iawne czyny.

Nad całym świata naszego obrazem

Śmiać się, i płakać potrzebaby razem.

Płacz i śmiechy należą do ludzi,
 Te dwie przeciwne w naturze własności,
 Zwierz nie zapłaczę choć się zmęczy, ztrudzi,
 Ni się rośmienie w największej radości,
A gdy przeciwnych pasyji mniej ich budzi,
 Jabym to mniemał czastką szczęśliwości,
 Co się mnie tycze, tedy wyznam śmieie,
 Dam za płacz krotki i długie wesele.

W tym było zdaniu Oyców Zgromadzenie,
 Zaczęli wszyscy ocierać z łez oczy,
 Ustał płacz, ięki i smutne westhnienie,
 Każdy do miley zgody jest ochoczy,
 Powszechna radość i uspokojenie,
 Gdy w tym Gaudenty krzyknął na uboczy,
 Ach Niewieściuchy ia się z tą oddalam,
 Zrywam Sejm cały, na nic nie pozwalam.

Jak ow Achilles zemłą rospalony,
 Jdąc na straszne z Hektorem spotkanie,
 Miał płomień w twarzy a wzrok zaiskrzony,
 Wściekły zaś złości po członkach rozlanie,
 I miecz śmiertelny w górę wyniesiony,
 Strachu, i śmierci malował zebranie,
 Tak jeszcze większą zjadłością przeienty,
 Szedł na plac boju nasz Oyciec Gaudenty.

W olnym szedł krokiem, ale tak wspaniałém,
 Zeby mógł nawet Herkulesa zdziwić,
 I sam Mars srogi stanąłby zdumiałém,
 Ze może iemu równych ziemia żywić.
 Każdy z przytomnych został zkamieniałém,
 Kogo spojrzaniem swym chciał uszczęśliwić,
 A w tym głos wydał straszliwie zuchwały,
 Który straszliwiey ęcha powtarzały.

- „ W odze, Rycerze, Króle, Bohatery,
 „ Wychodźcie! z wszystkich czterech części świata,
 „ Na dzidy, miecze, pałki, i siekiery,
 „ Wychodźcie! niech was dzielna ręka zmiata,
 „ Pod słowem, które składa liter cztery,
 „ Wychodźcie zaraz próżna czasu strata,
 „ Niech się co prędzey krwawa wojna toczy,
 „ Użyrem kto lepszy, czy nos, czyli oczy.

Ciebie tu trzeba o niezwyknięzony
 Rycerzu z Manszy, sławny Donkiszocie;
 Ty tym wyzwaniem jesteś obrażony,
 I Sanszo Pansa zostaie w sromocie.
 Wszak Dulcynęi honor urażony,
 Gdy przymowiono iey oczom i cnocie;
 A gdy przed wami drzał grzeszny i Święty,
 Przybądźcie! zadrzy i Oyciec Gaudenty.

Lecz próżnie Muza Bohatyrow wzywa,

Tu trzeba radzić Sejm zatamowany,

Daremna zwłoka czas drogi upływa,

Wtym Delegatów wysyłaia Stany,

Dwie pary Oyców poważnych przybywa,

Doktor Pankracy Mowca zawołany,

Do Gaudentego dwakroć wypił wprzody,

Potym w te słowa zachęcał do zgody.

„ Nie zawsze Pluto z czartami w Erebie;

„ Włtrzęsa płomienia pełne Mōngibele,

„ Nie zawsze Charon płatny przy pogrzebie,

„ Nie zawsze oschłe Tantara gardziele,

„ Sam Kaukáz który mieszkał głową w Niebie,

„ Szedł w taniec słysząc Orfeusza trele,

„ Ty gorszy od nich i bardziej zawzięty,

„ Nie chcesz pamiętać żeś mądry i Święty.

Tej piękney mowy ieszcze nie dokończył.

Kiedy Bohatyr nadzwyczaj zmiękczoney,

Wesłhnął żałośnie kilka łez wysączył,

I rzekł: zupełnie jestem przeproszony,

Chcę iak nayprędzey bym się z wami złączył.

Szedł tedy skromnie iuż zakapturzoney,

Ow przed godziną Mars pragnący woyny,

Szedł iak Baranek cichy i spokojny.

Wchodzi natychmiast całe Zgromadzenie,

Wstało na gościa takiego przyięcie,

Tu boiaźn, trywoga, a tam zadziwienie,

Nie wiedząc iakie iego przedsięwzięcie;

I gdy głębokie panuie milczenie,

Nikt się nie waży na mowy zaczęcie,

Klet co kazywał w Święta i Niedziele,

Wzniósł się wysoko i głos zabrał śmieie.

„ Zapalił Świata całego dzierzawy
 „ Ognie zwycięskie niecąc Alexander,
 „ Do obu Indyi trakt uczynił krwawy
 „ Idąc gdzie płynie zakrętny Meander,
 „ Tam wygórował skrzydłem lotney sławy,
 „ Kędy zgrążony utonął Leander,
 „ A przecie Mocarz ów niepokonany,
 „ Umarł! ach! umarł! i jest pochowany.

„ Dariusz Perſkiej Sukceſor Purpury,
 „ Dwakroć przegrawszy bitwę z Macedony;
 „ Ruszył z Azyi woysk Armatnych chmury,
 „ Zbił Wschod, Południe, i Septemtryony,
 „ Nie tak Gaudenty łaskawy z natury,
 „ Przyszedł, niech będzie za to pochwalony;
 „ Witam cię tedy, życzę iak życzyłem,
 „ Żył, wiekuy zdrowy; ia mowę skończyłem.

D

Skończył a Jzba oklaskami brzmiała,

W tym nasz Bohatyr gdy się z mieysca ruszył,

Powszechność czekać odpowiedzi miała,

I każdy sobie coś usłyszeć tuszył,

I gdy tak długo rzesza zadumiała,

On usiadł w mieyscu a gdy oręż skruszył,

Głośno odetchnął, głośniey ieszcze ziwnął,

Raz się uklonił, dwakroć głową kiwnął.

J dobrze zrobił, niech każdy pilnuie

Roli, którą mu do uprawy dano,

Natura dary rozmaicie szafuie,

Wziętym talentem zyskiwać kazano,

Herkules bronią nie mową woiuie,

Marka bez broni zwycięzcą nazwano,

Pilny swojego nie wdaway się w czyie,

Klet niechay gada, a Gaudenty biie.

Przysła pokoju chwila pożądana,
 Owoców zgody kosztować zaczęto,
 Seymowa Izba w porządek przybrana,
 Skończyć obrady stałe przedsięwzięto,
 Naypierwey sprawa z różnych poselstw zdana,
 Potym ten projekt do decyzji wzięto,
 Ażeby miały podług praw natury,
 Kroy, Kolor, wszystkie wela i kaptury.

Pierwszy Jidefons w dość długiej osnowie,
 Radził projektu tego odrzucenie,
 Lecz Siostra Jda w słodko wdzięczney mowie,
 Chce mieć koloru pewne oznaczenie,
 Mnieysza o kolor Beatrix odpowie,
 Kroiu potrzebne jest ustanowienie.
 A la rzekł Oyciec Norbert rozgniewany,
 Kroiu z kolorem chcę wspolney odmiany.

Da

Biali chcą czarnych, czarni są za białym,
 Szarzy chieliby Kafowych odzieni,
 Hermenegildus rozprawia z zapalem,
 Głośno i żwawo gada Panna Xieni.
 Protestuje się Jan głosem zuchwałem.
 Gdy w tym Gaudenty już idąc ku sieni,
 Krzyknął: przekłete te chwile spokojne:
 „Ja chcę natychmiast żeby wydać wojnę,

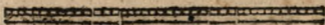
Komu, iak, za co, z iakiego powodu?
 Wołaią wszyscy strasznie zadumali,
 Czyś północnego Monarcha Narodu,
 Bo ci bez przyczyn zawsze woiowali,
 Kaprys swoy mając iako grunt dowodu,
 Okrutnie ludzi z ziemi wyęptali,
 „Ja rzekł Gaudenty rozprawiać nie będę,
 „Wy głóście wojnę, ia biorę kommendę,

PIESN

PIEŚŃ PIĄTA.

PIEŚN TAJA

PIEŚŃ PIĄTA.

Nie masz iak pokoy i te złote wieki,

Gdzie w stałym szczęściu kwitneły Narody,

Każdy od broni uciekał daleki,

Do požądanej pospieszając zgody:

Zyli bezpieczni w pośróż praw opieki,

Na łonie dotąd nie znanej swobody,

Mając rząd, siłę, czuiąc się wolnemi,

Mogli się ludzie nazwać szczęśliwemi.

Kiedy rzdewiały przyłbice i zbroie,

A blask był świetnym sierpa i lemiesza,

Nie powiadano: to moje, to twoie,

Miała swą własność każda ludzi rzesza,

Po słodkim wczasy, miłe były znoie,

Nie znano tego co spokojność miesza,

A gdy człek z człkiem, Kray nie bił się z Kraiem,

Ziemia dla wszystkich była tylko raiem.

Lecz skoro wojny zaczęły się krwawe,

Opuszczał każdy i dom i rodziny,

Nie dbał o trzodę i roli uprawę,

Bo śmierci każdej wyglądał godziny,

Rycerz co gonił równą wiatrom sławę,

Wytępiał ludzi bez żadney przyczyny,

Dla sztuki ziemi albo bryły Złota,

Kwitnęła zbrodnia, a gineła cnota.

Ale wroćmy się do rzeczy zaczętej,
 Woynę i pokoy opiewaiąc dali.
 Już wyszedł z Jzby był Oyciec Gaudenty,
 Przytomni tylko z żalem spoglądali,
 A idąc rzucał wszędzie wzrok zawzięty,
 Nakoniec wszedł gdzie Arbitrowie stali,
 I tam zobaczył między osob wiela,
 Xiędza Dziekana swego Przyziaciela.

Nie była nigdy tak mocno trzymana,
 Wychodząc z piekieł othłani głęboki,
 Od Orfeusza żona ukochana.
 Nie tak prędkimi unosił ją skoki,
 Jako Gaudenty gdy porwał Dziekana,
 Wiodł go przez bruki, błota, i rynsztoki,
 Szedł Dziekan, ale strasznie zmordowany,
 Kłął Ziemię, Niebo, Ludzi, i Niebiany.

Już go nakoniec do celli wprowadził.

Lecz Dziekan ieszcze załedwie oddycha,
Gaudenty żeby słabości zaradził,

Da kwartowego porwał się kielicha,
Kielich choremu nie tylko nie wadził,

Ale już zdrowszy wdzięczniej się uśmiecha.
A w tym Gaudenty gąsiora dobywa,
Nalawszy kielich, tak się doń odzywa,

„Bodey to tak żyć iak Przodkowie żył,

„ Ale minęły te szczęśliwe czasy,

„ Dobrzy do korda i kielicha byli,

„ Młodzi się chodzić wprawiali w zapasy,

„ Lepiejby było gdyby się uczyli,

„ Wypełniać duszkiem, i robić hałasy,

„ Niech utrzymuie kto chce insze zdanie,

„ Ja do W Pana moy Xiężę Dziekanie,

Wypił, i nawet kropli nie zostawił,
 Co gdy zobaczył Dziekan w zadziwieniu,
 Westchnął, zapłakał, i pobłogosławił
 Tak dokładnemu za zdrowie spełnieniu.
 I sam nie długo kielichem się bawił,
 Płynęły chwile w słodkiem posiedzeniu,
 Szła gęsta koley, a mądre rozprawy,
 Były obrazem uczoney zabawy.

Naypierwsza była rozmowa o winie,
 Jle to z niego pożytków wynika,
 O tym cokolwiek rodzi się i ginie,
 I o przymiotach wszystkich Zakonnika,
 O Hydrach, Monstrach, Nimfach, Apollinie,
 O Systemacie nawet Kopernika,
 Gdy o tym wszystkim gadają spokojnie,
 Niebączny Dziekan coś wmieszał o wojnie.

Zaledwie tylko usłyszał to słowo,
 Zerwał się zaraz Gaudenty z zapalem,
 Co to zawołał względaiąc surowo,
 I tyż wspominać wojnę jesteś śmiałem,
 O zły człowieku, o niehaczna głowo,
 Czy nie wiesz co ia w wojnie dokazałem,
 Już to ostatnia zbrodnia i szkarada,
 Gdy przy Rycerzach thorz o wojnę gada.

Nie zląkł się Dziekan iako mąż żarliwy,
 I rzekł: muszę cię Gaudenty strofować,
 Czy nie wiesz, że Pan chociaż sprawiedliwy,
 Kazał Piotrowi miecz do pochew schować,
 Bo któryż kiedy z mądrych wojny chciwy,
 Nasza powinność uczyć nie wołować,
 A ty iak Tyran, bez czci, i bez wiary,
 Nieszczęsney wojny rozniecasz pożary.

Annibal kiedy szedł pod Rzymskie mury,
 Chcąc Głowę Świata zagrzebać w ruinie,
 Mniej wzrok miał straszny i nie tak ponury,
 Jako Gaudenty gdy w straszliwej minie,
 Zawołał: pokiż wyrodku natury
 „Niesławy będziesz szukał w Marsa synie,
 „Jeszcze się moją sławą nie nasycił,
 To mówiąc nagle Dziekana pochwycił.

Lecz znaleźli odpor, Greckie zapasniki
 Nigdy się z sobą mocniej nie ścierały,
 Pękają szafy, stolki, i stoliki
 I dwa gąsiory z winem się rozlały,
 Na straszny hałas wszystkie Zakonniki,
 Tłumem się prawie zewsząd pozbiegali,
 Lecz kiedy żaden wniść nie ośmielony,
 Wchodzi Kleofas, Mąż nieustraszony.

A ty tu po co? puszczając Dziekana,
 Krzyknie nasz Rycerz na nowo zaiadły,
 Co za bezczelność i złość wyuzdana,
 Przemow. bo zginiesz, w tym Kleofas zbladły
 Rzekł: nim mi będzie sroga śmierć zadana,
 „ Wiedz jaki wyrok na Seymie zapadły.
 „ Oto mniey dbając na twój upor stały,
 „ Stany bez ciebie będą seymowały.

To rzekłszy wypadł strasznie przelękniony,
 Ogromnie wrzasnął i na gwałt zadzwonił,
 Zbiega się mnostwo ludzi z każdej strony,
 Ten biegł przed owym, ow tamtego gonił,
 Już cały Klasztor ludźmi napelniony,
 Przeor by czasu daremnie nie trwonil,
 Zeby nasienie nawet niezgod zmasał,
 Czarną chorągiew wywiesić rozkazał.

Pierwszy Gaudenty pod chorągiew stawia,
 I wszystkich wzywa w Rycerskie zapasy,
 Tych zysk prowadzi, owych wiedzie sława,
 Powstań zgiełki, wrzawy, i hałasy,
 Gęsto machając ręką wodza żwawa,
 Obciną owej chorągwi kutasy,
 A tak z motłochu zebrana drużyna,
 Szymowi nawet przygrażać zaczyna.

Czegoż dobrego spodziewać się można
 Po ładaiako zebranej chołocie,
 Zwierzchność nąymędrsza, naybardziej ostrożna,
 Z trudnością cugli ukraca niecnocie,
 Gdzie złych prowadzi wola niepobożna,
 Tam trzeba mieczów powystawiać krocie,
 Bo gdzie praw siła, i gdzie oręż błyska,
 Tam nigdy zbrodniarz cnoty nie uciska.

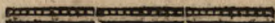
To gdy się dzieje ow Szym iak uspioy,
 Pozwala rosnać tey Hydrze dwuchgłowy.
 Podźciwi radzą wziąć się do obrony,
 Lecz wielu nie chce służyć rady zdrowy,
 Gdy nagłą wieścią staie przerażony,
 Ze już Gaudenty do marszu gotowy,
 W tym strach i trwoga kiedy się rozchodzi,
 Jeden z Arbitrów nie znaiomy wchodzi.

Był to człek wzięty, znacznego honoru,
 Znaiomy z intryg, szalbierstw, i kabały,
 On cnoty nie znał nawet i z pozoru,
 A przeciw miał dość majątku i chwały,
 W Rysiey był szubie ciemnego koloru
 Postawą zwierzchnią dosyć okazały,
 Coż to za ieden? i któż to jest taki?
 Kanonik, Proboszcz, i Pleban troiaki.

PIEŚŃ SZOSTA.

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF TORONTO

PIEŚŃ SZOSTA.

Ludzie z złym sercem a w przemyśl bogaci,

Trudnych zamiarów z łatwością dokażą,

Na zgubę Kraju, oszukanie braci;

Z niebezpieczeństwem życia się narażą,

A kto ich żywi, kto im hojniey płaci,

Pod tego idą rozkazem i strażą,

Idą na wszystko złe zapamiętali,

Ażęby tylko swego dokazali,

Ez

Już to ostatecznie nieszczęście dla cnoty,
 Kiedy tak podło przedajne sumnienie,
 Użyte do tych intryg i roboty,
 Wdziewa na siebie świętości odzienie,
 Zwodniczym głosem zwoluje choloty,
 Przyszłego szczęścia obiecując mienie,
 A takim łotrom gdy los rządy dawa,
 Niszczą ludzkie i natury prawa.

Takim był Prałat nie dawno wspomniany,
 Którego użył Gaudenty złośliwy,
 Stał w pośrodku gdzie Seym zgromadzony,
 Dla tych zamieszek dość był nieszczęśliwy,
 Tam w mowie pracą Lektorów zrobiony,
 Oświadczył straszne powszechności dziwy,
 I rzekł odważnie: "Przewielebne stany,
 „Od Gaudentego jestem tu przysłany.

- „Znacie wy iego wielkość i zaszczyty,
 „ On godziem waszych względów z każdej miary,
 „ Podpora waszey Rzeczy - Pospolitey,
 „ Obrońca swobod wolności i wiary,
 „ On dogadzaiąc potrzebie nie zbitey,
 „ Na dwóch polmiskach przynosi wam dary,
 „ Na iednym macie kupy złota znaczne,
 „ Na drugim sosy i pieczenie smaczne,

Wiosna gdy ziemię kwiatem przyodzieje,
 Mnożą się trądy, szerszenie i pszczoły,
Pszczoła z czystego kwiatu miody leje,
 Ładaiakami szerszeń żyje zioly,
 To samo się też i w tym Seymie dzieie,
 Rozłączaią się natychmiaft na poły,
 Trądy do złota, a zaś do pieczenie
 Roiami zewsząd ciągnęły szerszenie.

Natychmiast pszczoły ulatują dale,
 Nie chcąc z prosnemi przestawać owady,
 Starsi Kłasztorni zewsząd się zbiegali,
 Chcąc zrobić jakiś porządek biesiady,
 Hoyni pieczenią głodnym szafowali,
 Placąc, i żywiąc, mężów dzielney rady:
 To gdy się dzieje Przeor z Jasney góry,
 Nowe prowadzi z sobą matedóry.

Wielki to człowiek w wojnie i pokoju,
 Swemi talenty dość światu znaiomy,
 On pierwszy pamioc ofiarował w boju,
 Lecz zamysł jego nie wszystkim wiadomy,
 Nad dobrem mnichów gdy pracował w znoju,
 Wielbią go mniszki, i dewotek domy,
 Zwłaszcza że mądry, pobożny, wymowny,
 I Przeor w miejscu, gdzie obraz cudowny.

Ta zgraia którą z sobą przyprowadził,
 Był to Pankracy sławny Kaznodzieia,
 Ildefons który zawsze chytrze radził,
 Jan co Przeora znał za Dobrodzieia,
 Barnab co trzykroć Kapitułę zdradził,
 Marek co już był miany za złodzieia,
 Bo kradł spiżarnie w urzędzie szafarza,
A nawet mówią iż Wota z ołtarza.

Wszystko już w stanach zmieniło się w tedy,
 Sławny Reginald uciekł do kaplice,
 I Oyciec Hugo lękając się biedy,
 Umilkł, co głośno śpiewał wśród świątnice,
 Reszta mniej baczna trwożliwey czeredy,
 Gasła iakoby przed słońcem ciemnice,
A Oyciec Oyców co życie nadzieią,
 Tysiące masek brał na się koleją.

Kiedy Pan młody a do tego głupi,
 Znaczną majątność do rządu odbierze,
 Za lada fraszkę każdy wszystko kupi,
 Wszystkie urzędy dworskie młodzież bierze,
 Ow niegdyś lokaj, dziś skarb Pański łupi:
 Laufer Archiwum, Stangret domu strzeże.
 Stróż, i ow który wycierał kominy,
 Słyną przez nowe i cudowne czyny.

To samo w ten czas u mnichów się działo,
 Ludzie nie znani z osób i nazwiska,
 Gdy im sposobu do życia nie stało,
 Różney fortuny dziwaczne igrzyska,
 Złożyły Mnichów polityczne ciało,
 Które gdy cnotę z zasługą uciska,
 Mądre Lektory Przeory podźciwe,
 Legły ofiarą zemsty nieszczęśliwe.

Gdy już zasiadła tych hultajów zgraja,
 Grubym Gaudenty odzywa się głosem,
 „Bracia niech wszystkich radość się podwala,
 „ Tryumf z oczami, a nieszczęście z nosem,
 „ Niech się Sejm wstydzi i słusznie się kaia;
 „ My się Klasztoru opiekujemy losem;
 „ A gdy wszystkiemu możemy wydolać,
 „ Trzeba Sejm zgubić Kapitułę zwołać.

Piszę się na to: rzekł Baraab zuchwały,
 „ Bo ktożby nie szedł za rozumnym zdaniem,
 „ Nie jeden Klasztor, lecz niech świat wie cały,
 „ Co jest Gaudenty swym urzędowaniem,
 „ Ja za nim poydę w posłuszeństwie stały!
 „ Jakbym za Bofsim miał iść przykazaniem,
 „ Co każe Oyciec Przeor i Dobrodziey,
 „ Wszystko uczynię, wiem kto mi dowodzi.

E

Ale zawołał Marek zapalczywy,
 „ Coż to zbrodniarze zostaną bez kary,
 „ Choć Longin winien ją nie jestem mściwy,
 „ Lecz gdy on pierwszy zapalił pożary,
 „ Trzeba więc wydać wyrok sprawiedliwy,
 „ Oto tak, krzyknął srogi Alkantary,
 „ Naysprawiedliwszy taki wyrok będzie,
 „ Kto nosem zgrzeszył niech nosa pozbędzie.

Lecz nim to będzie, Ildefons powiada,
 „ Trzeba zbrodniarzów wszystkich pozwoływać,
 „ Nasza obronna i naywyższa rada,
 „ Wszak już zupełnie może rozkazywać,
 „ Niech znają Mnichy iak Gaudenty włada,
 „ Wielebny Dyzmas, raczy ich pozywać,
 „ Niech staną, my co nie możemy błędzić,
 „ Potrafiemy ich skarawszy, osądzić.

„ Niech się Brygida sprawi z zachwycenia:

„ Klara z poselstwa, i Kleofas śmiały,

„ Z kąd braci i siostr były poróżnienia,

„ Niech Marszałkowa wyzna sekret cały,

Wychodzą zaraz nowe rozrządzenia,

Które Kłasztory odbierać musiały,

Lecz w tym rzecz straszna, nowa, niesłychana,

Coś Gaudentego nie chcą znać za Pana,

Zniknął Gaudenty, a Hydra bez głowy,

Już nie swą duszą ale obcą żyła,

W tym przemoc słysząc próżne głupców mowy,

Batogiem resztę łośtrów rozpedziła,

Z nieznaných Mnichów Sejm zwoławszy nowy,

Cudowne na nim rzeczy ułożyła,

Które przyrzeka w krotce muza stawić,

Aby się świat mógł uczyć lub zabawić,

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

F

XVIII. 1. 519